

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1UroV/1/2023
Identifikačné číslo spisu:	1020201673
Dátum vydania rozhodnutia:	20.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:1020201673.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov 1/ D. L., narodeného XX. T. XXXX, štátneho občana Slovenskej republiky, bytom XXX G. D., XXXXX Y. V., I., Spojené štáty americké a 2/ A. P., narodeného X. R. XXXX, štátneho občana Slovenskej republiky, bytom ako navrhovateľ 1/, oboch zastúpených splnomocnenkyňou Krivak & Co, s. r. o., Bratislava, Gajova 13, IČO: 36 863 475, o uznanie cudzieho rozhodnutia, o osvojení maloletého G. L. - P., narodeného XX. R. XXXX, štátneho občana Spojených štátov amerických, bytom u navrhovateľov, vedenej Krajským súdom v Bratislave pod sp. zn. 1Cudz/119/2020, o dovolaní navrhovateľov proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2023 sp. zn. 4Uro/1/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež len „súd prvej inštancie“) uznesením z 22. decembra 2021 č. k. 1Cudz/119/2020-77 návrhu navrhovateľov 1/ a 2/ na uznanie cudzieho rozhodnutia Obvodného súdu okresu Cook, Illinois, Spojené štáty americké (ďalej tiež len „USA“) z 29. júna 2020, č. 20 COAD 10, o osvojení maloletého G. L. - P., narodeného XX. R. XXXX v C., I., E., štátneho občana USA, bytom u navrhovateľov v E. (ďalej tiež len maloletý“ a „cudzie rozhodnutie“), nevyhovel a rozhodol tak, že cudzie rozhodnutie v časti osvojenia na území Slovenskej republiky neuznáva; okrem toho vyslovil tiež, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania. Právne takéto rozhodnutie odôvodnil (pokiaľ šlo o vec samu) ustanoveniami §§ 2, 36 a 63 až 65, § 67 ods. 1 a § 68a ods. 1 písm. a) zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej tiež len „ZMPSP“); čl. 41 ods. 1 ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky (v znení neskorších ústavných zákonov a jedného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, ďalej tiež len „Ústava“ a „ústavný súd“) a § 100 ods. 1 a 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ďalej tiež len „Zor“) i s odkazmi na výňatky z dvoch nálezov Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. Pl. ÚS 6/20 (body 26 a 31) a Pl. ÚS 10/15 (bod 35). Konštatoval, že 2. decembra 2020 mu bol elektronicky doručený návrh na uznanie cudzieho rozhodnutia o osvojení

maloletého osvojiteľmi v osobách navrhovateľov, ktoré je konečné; že navrhovatelia žijú v E. a tam tvoria spoločne rodinu, a to fakticky aj právne, pričom na základe cudzieho rozhodnutia sa stali rodičmi maloletého (občana E., kde má tento tiež pobyt) a 16. septembra 2020 vydalo Ministerstvo zdravotníctva štátu Indiana (USA) aj rodný list maloletého pod č. XXX-XXXX-XXXXXX, v ktorom sú navrhovatelia zapísaní ako jeho rodičia.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho uznesenia tiež konštatoval, že medzi Slovenskou republikou a USA (ako štátom pôvodcu rozhodnutia, ktoré by sa podľa návrhu malo uznať) nie je uzavretá dvojstranná alebo mnohostranná medzinárodná zmluva, ktorá by upravovala uznávanie rozhodnutí vo veciach tzv. vnútroštátneho osvojenia (osvojenie dieťaťa s obvyklým pobytom v štáte obvyklého pobytu osvojiteľa), vzhľadom k čomu je potrebné v danej veci postupovať podľa ZMPSP. Pretože slovenský právny poriadok na úrovni základného zákona štátu ustanovuje preferenciu rodiny založenej manželstvom a následne tiež len manželom (na rozdiel od iných životných spoločenstiev bez ohľadu na pohlavie partnerov tvoriacich takéto spoločenstvá) priznáva niektoré práva, z ktorých jedným je práve právo na spoločné osvojenie maloletého dieťaťa, po preskúmaní cudzieho rozhodnutia s podmienkami uvedenými v ust. § 64 ZMPSP bol podľa neho namieste záver, že hmotnoprávna úprava slovenského právneho poriadku neumožňuje takéto uznanie, a preto s poukazom na ustanovenie § 64 písm. f) ZMPSP cudzie rozhodnutie nemožno uznať.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky v trojčlenom senáte (ďalej tiež len „odvolací súd“) na odvolanie navrhovateľov 1/ a 2/ uznesením z 27. júna 2023 sp. zn. 4Uro/1/2022 uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 387 Civilného sporového poriadku (zákona č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej tiež len „CSP“) potvrdil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Dospel k záveru, že odvolanie je síce prípustné, nie však dôvodné. Okrem zopakovania ním citácií ustanovení §§ 63 až 65 a § 67 ods. 1 ZMPSP a doplnenia argumentácie súdu prvej inštancie aj ďalšími ustanoveniami § 67 ods. 3, § 68 ods. 1 a § 68f ods. 2 rovnakého zákona konštatoval, že z obsahu odvolania vyplývalo jeho odôvodnenie dvoma odvolacími dôvodmi a to porušením práva na spravodlivý proces v dôsledku nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie [§ 365 ods. 1 písm. b) CSP] a nesprávnym právnym posúdením veci [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP], žiaden z nich ale nebol uplatnený opodstatnene. Vo vzťahu k prvému z nich poukázal odvolací súd na špecifickú povahu tzv. uznávacieho konania, v rámci ktorého súd povolaný uznať (alebo aj neuznať) cudzie rozhodnutie nemá právo toto preskúmať (skutkovo ani právne) a skúma tak len splnenie podmienok podľa § 64 ZMPSP, z ktorého dôvodu nevyplýva ani jeho povinnosť „vysporiadať sa s rozsiahlou argumentáciou navrhovateľov“ (namietaná odvolaním). Nakoľko z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie použitý dôvod neuznania, spočívajúci v rozpore s výhradou verejného poriadku celkom jednoznačne vyplýval a bol i riadne odôvodnený (ako rozporom obsahu cudzieho rozhodnutia s kogentnou úpravou z § 100 ods. 2 ZoR so zreteľom k preferencii rodín založených manželstvom, tak aj reagovaním na navrhovateľmi citovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ďalej tiež len „ESLP“ - hoci s konštatovaním jej neaplikovateľnosti), o tvrdenú nepreskúmateľnosť tu nešlo.

4. V prípade právneho posúdenia sa súdu prvej inštancie vytýkala nesprávnosť záveru, žeby sa uznanie cudzieho rozhodnutia priečilo verejnému poriadku (o. i. preto, že tu o osvojenie nejde /?/) a ignorovanie, resp. neaplikovanie úpravy z Dohovoru o právach dieťaťa (príloha oznámenia Federálneho ministerstva zahraničných vecí - ďalej tiež len „FMZV“ - ČSFR č. 104/1991 Zb.), Listiny základných práv a slobôd (uvedenej ústavným zákonom č. 23/1991 Zb., ďalej tiež len „Listina“) a Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejneného v prílohe oznámenia FMZV ČSFR č. 209/1992 Zb., ďalej tiež len „Európsky dohovor“). Podľa odvolacieho súdu jednotlivé normy rôznych medzinárodných zmlúv v spojení s normami ZMPSP a ZoR nemožno aplikovať izolovane, ale naopak celý právny poriadok v celistvosti. Pre preferenciu inštitútu manželstva Ústavou treba aj na úpravu možnosti osvojenia spoločného dieťaťa len manželmi nazeráť ako na ústavne konformnú a ak je nutné odlišovať osvojenie (ako spôsob vzniku tzv. právneho rodičovstva zakladaného súdnym rozhodnutím) od rodičovstva biologického; je tu subsidiarita osvojenia vo vzťahu k biologickému rodičovstvu v súlade so základným postulátom, podľa ktorého osvojenie znamená „dať rodinu dieťaťu a nie dieťa rodine“ a

nutné je brať potrebný ohľad na žiadúcu kontinuitu vo výchove dieťaťa a na jeho etnický, náboženský, kultúrny a jazykový pôvod a tiež právo osvojenca na výchovu v krajine jeho pôvodu (s poukazmi na čl. 3 ods. 1 a 3 a čl. 20 a 21 Dohovoru o právach dieťaťa). Pri nutnosti rešpektovania najlepšieho záujmu dieťaťa v celom tzv. predadopčnom procese, počas neho i po osvojení nešlo potom podľa odvolacieho súdu prehliadnuť, že hlavnou a prvotnou motiváciou navrhovateľov pri podaní návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia bolo získanie pre maloletého (občana E. tam tiež žijúceho) slovenského štátneho občianstva aj slovenského pasu a súvisiaca možnosť navštevovania ním spolu s maloletým príbuzných na Slovensku (relevantná judikatúra ESLP ale trvá na prevážení záujmu dieťaťa nad záujmom jeho rodičov). Hmotnoprávne podmienky osvojenia stanovené v §§ 98 až 104 ZoR sú natoľko významné, že predstavujú základy spoločenského a štátneho zriadenia Slovenskej republiky a jej právneho poriadku, na ktorých je potrebné bez výhrady trvať, pričom nejde len o osobitosť slovenského právneho poriadku (s poukazom na § 63 ods. 1 českého zákona č. 91/2012 Sb. o mezinárodním právu soukromém). Cudzím rozhodnutiam slovenský právny poriadok nepriznáva žiadne špeciálne postavenie a rovnaké účinky ako rozhodnutia slovenským, pričom opak by musel byť v ústavnom poriadku stanovený explicitne a jednoznačne (čo sa nestalo). Správnym bol i záver súdu prvej inštancie o nepoužitelnosti navrhovateľmi uvádzanej judikatúry ESLP (tu v dôsledku odvolacím súdom priblížených rozdielov skôr judikovaných prípadov od toho z prejednávanej veci), dovedenie požiadavky na uznanie faktického rodinného života ad absurdum by mohlo spôsobiť nutnosť rešpektovania aj medzinárodných únosov detí a im obdobných situácií a napadnuté uznesenie bolo treba považovať za vecne správne, argumentoval tiež odvolací súd, ktorý napokon záverom podotkol, že k zjednoteniu noriem medzinárodného práva súkromného vo viacerých otázkach vrátane uznávania cudzích rozhodnutí o osvojení nedošlo ani v rámci Európskej únie a osvojenie bolo výslovne vylúčené aj z pôsobnosti nariadenia EÚ 2009/1111.

5. Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podali navrhovatelia dovolanie s návrhom na jeho zmenu tak, že cudzie rozhodnutie bude uznané. Prípustnosť dovolania vyvodzovali súčasne z § 420 písm. f) aj § 421 písm. b) CSP, poukazujúc pritom aj na rozhodnutie veľkého senátu občianskoprávného kolégia najvyššieho súdu, resp. i ústavného súdu o prípustnosti kumulácie dôvodov dovolania (IVCdo/1/2018, Pl. ÚS 1/2018). Namietaná vada zmätočnosti podľa nich spočíva v nedostatočnom odôvodnení (a nepreskúmateľnosti) uznesenia odvolacieho súdu, ktorým tento nereagoval a nedal odpoveď na žiadne vyjadrenia a argumentáciu navrhovateľov v odvolaní vrátane tých, ktoré boli pre vec kľúčové. Nezaoberal sa argumentáciou týkajúcou sa povinnosti zaoberať sa najlepším záujmom G. ani tou týkajúcou sa základných práv jeho a navrhovateľov na rešpektovanie rodinného a súkromného života a práva byť diskriminovaný a nereagoval ani na argumentáciu, že uznanie rozhodnutia o osvojení sa neprieči slovenskému právnemu poriadku. Nesúhlasia s názorom, že so zreteľom k špecifickej povahe tzv. uznávacieho konania súd povinnosť vysporiadať sa s ich podstatnými tvrdeniami nemá (ak by to malo platiť, viedlo by to k stavu totálnej svojvôle, kedy by súdu nič nebránilo rozhodovať v rozpore so zákonom s vedomím, že aj tak sa s argumentmi účastníkov zaoberať nemusí). Popri zotrvaní na väčšine argumentov z konania pred súdom prvej inštancie aj pred odvolacím súdom zdôraznili, že už v rámci svojej odvolacej argumentácie uviedli, že ochrana tzv. tradičnej rodiny predstavuje len abstraktný princíp, ktorý nemôže prevážiť nad najlepším záujmom maloletého G., ani týmto ich pre vec zásadným vyjadrením sa ale odvolací súd nezaoberal. Dosiaľ dovolacím súdom neriešenými právnymi otázkami, od ktorých vyriešenia záviselo i rozhodnutie v tejto veci, a ktoré podľa dovolateľov odvolací súd vyriešil nesprávne, sú potom, I. „či sa uznanie cudzieho rozhodnutia o osvojení dieťaťa, ktoré si v zahraničí v súlade s tamojšími právnymi predpismi osvojili slovenskí štátni občania, ktorí sú osobami rovnakého pohlavia, prieči slovenskému verejnému poriadku“ a II. „či má výhrada verejného poriadku prednosť pred právom dieťaťa, aby bolo rozhodované a rozhodnuté v jeho najlepšom záujme, právom na rešpektovanie súkromného a rodinného života dieťaťa a osvojiteľov a právom dieťaťa a osvojiteľov byť diskriminovaný, ktoré sú garantované medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.“. K uzákoneniu výhrady verejného poriadku došlo v roku 1963 a aj keby mal zákonodarca úmysel pripísaný mu súdom prvej inštancie aj odvolacím súdom, otázkou je, či je to tak aj dnes. Postupom času sa i náhľad slovenskej spoločnosti na záležitosti a práva párov rovnakého pohlavia mení, časť slovenskej spoločnosti reprezentujúca takýto náhľad nie je len marginálna a dovolací súd by sa mal preto zamyslieť, či nie je možný názor, o ktorom je reč, premietnuť do praxe pri posudzovaní individuálnych práv aj bez výslovnej zmeny v právnom poriadku. Slovenská zákonná úprava možnosti

osvojenia spoločného dieťaťa len manželmi nie je podľa dovolateľov dostatočným argumentom na to, že uznanie cudzieho rozhodnutia o osvojení G. sa prieči slovenskému verejnému poriadku a odvolací súd podľa nich nesprávne vec posúdil aj preto, že pri svojom rozhodovaní neaplikoval čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 3 ods. 1 a čl. 10 ods. 2 Listiny a čl. 8 ods. 1 a čl. 14 Európskeho dohovoru, pričom nazeranie na posudzovaný problém aj cez prizmu práv tam zakotvených a ich súhrnom podmienený najlepší záujem dieťaťa by predurčilo celkom opačné rozhodnutie, než aké prijal v tomto prípade odvolací súd. Dôležitosť právneho uznania faktického rodinného života vyplýva aj z judikatúry ESĽP a akcentovali ho tiež traja sudcovia Ústavného súdu Českej republiky v odlišnom stanovisku k nálezu Pl. ÚS 6/20, ktorým sa vyslovili v prospech uznania osvojenia dieťaťa párom rovnakého pohlavia v zahraničí.

6. Najvyšší súd rozhodujúci v tomto prípade o dovolaní proti rozhodnutiu svojho trojčlenného senátu, a preto ako dovolací súd v päťčlennom senáte zloženom z predsedu a štyroch sudcov (§ 35 CSP a čl. I § 18 ods. 1 veta druhá zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastníci konania, v neprospech ktorých bolo vydané napadnuté uznesenie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok spísania dovolania a zastúpenia dovolateľov na to zákonom určenou osobou (§ 429 ods. 1 CSP v spojení s čl. I § 12 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene živnostenského zákona v znení neskorších zmien a doplnení), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie v časti namietajúcej vadu tzv. zmätočnosti nie je prípustným ani dôvodným. V časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci potom síce na prípustnosť usúdiť šlo, v tomto prípade ho ale dovolací súd nepovažoval za dôvodné (vecne opodstatnené) v dôsledku nestotožnenia sa ním s tými riešeniami rozhodných právnych otázok nastolených dovolaním, ktoré ponúkli navrhovatelia, keď naopak aj on za správne považoval významové protiklady takýchto riešení (uvedené v rozhodnutiach súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu) a to z nasledovných dôvodov.

K dovolaniu, jeho povahe a prípustnosti a dôvodnosti všeobecne

7. Dovolanie je za aktuálnej úpravy procesného práva (tak ako v podmienkach skoršej úpravy reprezentovanej zákonom č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení, účinným do 30. júna 2016 vrátane) mimoriadny opravný prostriedok (nie „ďalšie odvolanie“) a dovolací súd preto nesmie byť vnímaný (sporovými stranami, resp. účastníkmi konania) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (v tejto súvislosti porovnaj, napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/155/2016, 2Cdo/165/2017, 3Cdo/14/2017, 4Cdo/157/2017 či 8Cdo/67/2017).

8. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

9. Navrhovatelia v dovolaní uviedli, že jeho prípustnosť vyvodzujú z § 420 [písm. f)] aj z § 421 [ods. 1 písm. b)] CSP.

10. Pri tzv. zmätočnostíných vadách väčšinová rozhodovacia prax odvolacieho súdu kladie medzi prípustnosť a dôvodnosť dovolania znamienko rovnosti, teda nielen za prípustné, ale aj za dôvodné považuje každé dovolanie, v ktorom je opodstatnene vytýkané zaťaženie konania pred odvolacím súdom (a prípadne i pred súdom prvej inštancie) namietanou zmätočnosťnou vadou (s prakticky jediným možným výsledkom odvolacieho konania v podobe kasačného uznesenia najvyššieho súdu, ak ide o takýto prípad) a toto platí aj naopak (čím treba rozumieť, že ak sa vada zmätočnosti vytýka dovolaním nedôvodne, alebo - inak povedané - jej tu podľa názoru odvolacieho súdu niet, dovolanie nie je len

nedôvodným, ale aj neprípustným a ako také musí byť odmietnuté). Istá paralela s práve uvedeným je tu aj v prípadoch dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí, avšak (opäť podľa väčšinovej judikatúry) len u dovolaní podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP, t. j. pre odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (ktorý tu buď je a potom je dovolanie prípustné aj dôvodné, i tu s následkom kasácie alebo naopak nie je a potom dovolanie musí byť odmietnuté, nakoľko nie je len nedôvodným, ale aj neprípustným - pre nenaplnenie skutkovej podstaty nesprávneho právneho posúdenia vecí urobenej súčasťou ustanovenia, o ktorom je tu reč). U dovolaní, ktorých prípustnosť sa vyvodzuje z ustanovení § 421 ods. 1 písm. b) a c) CSP je to potom čiastočne inak a síce v tom, že pri nich sa skúma najskôr prípustnosť, ktorá je determinovaná opodstatnenosťou tvrdenia, že otázka nastolená dovolaním je buď skutočne dosiaľ dovolacím súdom neriešenou alebo takou, vo vzťahu ku ktorej rozhodnutia dovolacieho súdu naopak nechýbajú, sú ale rozdielne a najvyšší súd vzniknutý stav rozdielnosti ešte neodstránil. Ak sa príslušné tvrdenie ukáže nepravdivým, teda ak rozhodnutie riešiacie nastolenú otázku už existuje alebo skorší stav rozdielnosti rozhodovania tu už (v čase podania dovolania) nie je (spravidla pre prijatie jednej línie judikatúry vo forme judikátu alebo za využitia inštitútu veľkého senátu), dovolanie sa musí odmietnuť (ako neprípustné) a len v opačnom prípade (teda pri nutnosti stotožnenia sa s tvrdením o doterajšom neriešení alebo pretrvávajúcom rozdielnom riešení otázky, resp. pri nemožnosti vyvrátenia tvrdenia) sa dovolací súd dostáva k vecnému posudzovaniu problému (pri ktorom spôsob jeho rozhodnutia závisí od toho, do akej miery bude považovať za správne to riešenie problému, ktoré mu v konkrétnej veci ponúkol odvolací súd). Za stavu uplatnenia (dovolaní) oboch zákonom ustanovených dôvodov (zmätočnosti podľa niektorého z písmen § 420 CSP aj nesprávneho právneho posúdenia podľa niektorého z písmen § 421 ods. 1 CSP) potom dovolací súd štandardne pristupuje k skúmaniu ich existencie v tom poradí, v akom ich urobil súčasťou zákona zákonodarca (najskôr zmätočnosť a až potom, alebo ak zmätočnosti niet, právne posúdenie).

K časti dovolania opieranej o ustanovenie § 420 písm. f) CSP

11. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (odsek 1) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (odsek 2).

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v tomto konkrétnom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľov, že v konaní (primárne pred odvolacím súdom) došlo k tvrdenej vade zmätočnosti.

14. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva strany (účastníka) na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, pričom dôležitou je aj miera (intenzita) zásahu a možnosti jeho korekcie (reparovateľnosť) v ďalšom konaní. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami.

15. K námietkam dovolateľov týkajúcim sa nedostatkov odôvodnenia (napadnutého uznesenia odvolacieho súdu) treba uviesť, že právo na istú kvalitu súdneho konania, ktorého súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry ESĽP i z rozhodnutí ústavného súdu vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru v sebe zahŕňajú právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový (skutočný) stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať aj v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom rámci, ktorý predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné a racionálne, ale v neposlednom rade tiež spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, Séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Inak povedané, judikatúra ESĽP nevyžaduje, aby na každý argument účastníka konania (aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný), bola daná v odôvodnení rozhodnutia odpoveď. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia súdu teda neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

16. Preskúmaním odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu v spojení s obsahom odvolania neskorších dovolateľov proti uzneseniu súdu prvej inštancie dovolací súd dospel k záveru, že dovolatelia v tomto prípade nedostatočné odôvodnenie potvrdzujúceho uznesenia odvolacieho súdu a teda i výskyt tvrdenej tzv. zmätočnosťnej vady vytýkali neopodstatnene. Odôvodnenie uznesenia totiž objektívne spĺňa kritériá pre odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 CSP, preto ho nemožno (napriek opačnému subjektívnemu názoru dovolateľov) považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Odvolací súd v odôvodnení uznesenia ním zvolený spôsob rozhodnutia tiež náležite vysvetlil a jeho argumentácia je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné (vnútorne súdržné). Pri ním zvolenom potvrdení uznesenia súdu prvej inštancie i podľa § 387 ods. 2 CSP sa integrálnou súčasťou odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu stalo tiež odôvodnenie potvrdzovaného uznesenia. Hoci je potom pravdou, že ustálená judikatúra dovolacieho súdu považuje za porušenie práva na spravodlivý proces i nespĺnenie povinností uložených odvolaciemu súdu v ustanovení § 387 ods. 3 CSP, v prejednávanej veci o prípad nespĺnenia týchto povinností nešlo hneď z dvoch dôvodov. Tým prvým bolo, že odvolací súd sa obrazným vymedzením mantinelov pre preskúmavaciu činnosť súdu v konaní o uznanie cudzieho rozhodnutia v podobe záverov, ktoré nebol dôvod neakceptovať, vyslovil tiež v prospech len limitovanej povinnosti súdu zaujímať stanoviská k tým argumentom, ktoré sú svojim charakterom iba polemikou s dôvodmi použitými na podporu zvoleného spôsobu rozhodnutia alebo púhym spochybňovaním ich správnosti (z ktorého dôvodu nešlo považovať za adekvátne ani tvrdenia z dovolania o svojvôli, tobôž totálnej, snažiace sa postaviť na jednu úroveň prípady úplnej absencie dôvodov - o aký tu zjavne nešlo a prípady len subjektívnej nespokojnosti odvolateľa a neskoršieho dovolateľa s tým, ako sa s jeho námietkami a argumentáciou vysporiadal odvolací súd - o aký prípad tu naopak zjavne šlo, odhliadajúc tu od zjavnej snahy zotrieť rozdiel medzi nezákonnými rozhodnutiami a tými, ktoré ich adresáti len nie sú ochotní prijať). Tým dôvodom, ktorý bol však z pohľadu udržateľnosti

dovolacej námietky zmätočnosťou ešte dôležitejším, bolo to, že odvolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia svoj názor na pomer medzi hodnotami kladenými dovolateľmi striktne do kontrapunktu (slovenský verejný poriadok na jednej strane a najlepší záujem maloletého na strane druhej, resp. právo na rešpektovanie rodinného a súkromného života a nebyť diskriminovaný) objasnil (nech aj spôsobom osvojiteľom usvedčovaným takto z favorizovania svojich záujmov na úkor záujmu maloletého evidentne nekonvenujúcim a pokiaľ šlo o zaujatie stanoviska k rešpektovaniu práv zaručených Európskym dohovorom prakticky len v rovine prevzatia argumentácie súdu prvej inštancie o absencii aktívneho zasahovania štátu) a tento názor zasadil tiež do kontextu tých ustanovení medzinárodných zmlúv a Listiny, na ktoré poukazovali. K problému dostatočnosti takejto argumentácie (pri ktorom nezodpovedalo pravde, žeby sa odvolací súd nevysporiadal s relevantnou judikatúrou ESLP, ale i tu dovolateľom nevyhovovalo skôr odmietnutie nimi preferovanej judikatúry s poukazom na odlišnosť posudzovaných prípadov) platí jednak to, že objektívne uspokojivá argumentácia súdu je otázkou veľmi individuálnou a v podmienkach rôznych vecí prejednávaných súdmi len ťažko porovnateľnou, na druhej strane tu rozhodne nemožno očakávať (a z pohľadu súdov povolaných rozhodovaním o opravných prostriedkoch ani schvaľovať) prax recipacity v podobe priamej úmery (rozumej čím väčší rozsah podania, tým väčší rozsah rozhodnutia).

17. Celkom na záver sa v tejto časti žiada poznamenať, že práve argumentácii dovolateľov tu chýbala patričná miera konzistencie, keď sa na jednej strane usilovali presvedčiť o existencii tvrdenej vady zmätočnosti (s jediným možným výsledkom dovolacieho konania v podobe zrušenia rozhodnutia odvolacieho súdu a prípadne aj súdu prvej inštancie, ak by tvrdenie bolo zistené ako uplatnené dôvodne) a popri tom sa domáhali vydania zmeňujúceho, t. j. konečného rozhodnutia dovolacieho súdu (hoci jedno sa s druhým z povahy vecí vylučovalo).

K časti dovolania opieranej o ustanovenie § 421 ods. 1 písm. b) CSP

18. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

19. Z otázok nastolených dovolaním a reprodukováných v bode 5. tohto uznesenia zhora síce podľa názoru dovolacieho súdu len tá prvá spĺňa charakteristiku právnej otázky umožňujúcej zovšeobecnenie posudzovaného problému (s presahom i pre iné obdobné v budúcnosti riešené veci), kým tá druhá je skôr nie celkom korektne uchopenou a pomerne kategoricky vnímanou otázkou nutného rozporu tzv. výhrady verejného poriadku (*ordre public*) s inými hodnotami (právami) chránenými medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná aj vnútroštátnym poriadkom Slovenskej republiky, pri ktorej zodpovedaní je nutné do obraznej (ne)rovnice dosadzovať toľko premenných, že to činí riešenie závislým na individuálnych okolnostiach vlastných každému jednotlivému prípadu; navzdory práve uvedenému je tu však určitý presah medzi oboma takýmito otázkami a zároveň aj stav doterajšieho neriešenia prvej z otázok dovolacím súdom (umožňujúci dovolaním sa zaoberať vecne).

20. V záujme objektívneho riešenia otázky s ambíciou obstať tiež v teste ústavnej konformity si musel odvolací súd podobne ako pred ním už aj súd prvej inštancie a odvolací súd položiť otázku, čo treba považovať za fundamenty definujúce právnu úpravu osvojenia na území Slovenskej republiky. Okrem hľadania odpovede na túto otázku tu bola ale tiež nutnosť položená a zodpovedania ďalšej v tejto veci významnej otázky účelu právnej úpravy uznania cudzích rozhodnutí a v jej rámci tiež snaha o naplnenie relatívne všeobecného pojmu „verejný poriadok“ potrebným dostatočne konkrétnym obsahom.

21. Podľa čl. 41 Ústavy manželstvo je jedinečný zväzok medzi mužom a ženou; Slovenská republika manželstvo všestranne chráni a napomáha jeho dobru; manželstvo, rodičovstvo a rodina sú pod ochranou zákona a zaručuje sa osobitná ochrana detí a mladistvých (odsek 1). Deti narodené v manželstve i mimo neho majú rovnaké práva (odsek 3).

22. Podľa čl. I § 97 ods. 1 vety prvej ZoR osvojením vzniká medzi osvojiteľom a osvojencom rovnaký vzťah, aký je medzi rodičmi a deťmi; podľa čl. I § 99 ods. 1 ZoR medzi osvojiteľom a osvojencom musí byť primeraný vekový rozdiel a podľa čl. I § 100 ods. 2 ZoR ako spoločné dieťa môžu maloletého osvojiť len manželia.

23. Podľa čl. I § 6 ods. 3 ZoR snúbenci pri uzavieraní manželstva pred matričným úradom alebo pred orgánom cirkvi aj súhlasne vyhlásia, či a) priezvisko jedného z nich bude ich spoločným priezviskom, b) si ponechajú svoje doterajšie priezviská, alebo c) priezvisko jedného z nich bude ich spoločným priezviskom a jeden z nich si zároveň ponechá svoje doterajšie priezvisko; snúbenec, ktorý už má dve priezviská, uvedie, ktoré z doterajších priezvisk si ponechá po uzavretí manželstva. Podľa odseku 4 tu citovaného ustanovenia ak si snúbenci ponechajú svoje doterajšie priezviská podľa odseku 3 písm. b), súhlasne vyhlásia, ktoré z ich priezvisk bude priezviskom spoločných detí. Ak snúbenci urobia vyhlásenie podľa odseku 3 písm. c), priezviskom ich detí bude spoločné priezvisko rodičov.

24. Podľa čl. I § 105 druhej a tretej vety ZoR spoločný osvojenec manželov bude mať priezvisko určené vyhlásením snúbencov pri uzavieraní manželstva podľa § 6 ods. 3 a 4 pre ostatné deti. To platí aj v prípade, že osvojiteľom je manžel matky osvojenca.

25. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

26. Podľa čl. 3 ods. 1 Listiny základné práva a slobody sa zaručujú všetkým bez rozdielu pohlavia, rasy, farby pleti, jazyka, viery a náboženstva, politického či iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, príslušnosti k národnostnej alebo etnickej menšine, majetku, rodu alebo iného postavenia a podľa čl. 10 ods. 2 Listiny každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

27. Podľa čl. 8 ods. 1 Európskeho dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydli a korešpondencie a podľa jeho čl. 14 užívanie práv a slobôd priznaných týmto Dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

28. Podľa § 68 ods. 1 ZMPSP cudzie rozhodnutie uznané slovenským súdom má rovnaké právne účinky ako rozhodnutie slovenského súdu.

29. Analýzou súboru práve odcitovaných ustanovení treba aj podľa dovolacieho súdu dospieť k záveru, že slovenský právny poriadok (ktorý treba považovať za súčasť alebo - matematicky - podmnožinu podstatne širšieho pojmu verejný poriadok, zahŕňajúceho aj iné než právne normy) neumožňuje spoločné osvojenie dieťaťa inými osobami než manželmi. Je to tak nielen preto, že je tu v Ústave zakotvená preferencia manželstva a ním založenej rodiny (v porovnaní s inými partnerskými vzťahmi), ale najmä preto, že navzdory neodškriepiteľným rozdielom medzi biologickým rodičovstvom a osvojením (ako tzv. právnym rodičovstvom), ktoré boli akcentované aj v napadnutom uznesení odvolacieho súdu, je tu aj to, čo majú oba tieto „typy rodičovstva“ spoločné a čím je buď vytvorenie rodiny priamo spôsobilej naplniť všetky jej aj teóriou rodinného práva priznávané funkcie (teda o. i. biologickú, výchovnú a ekonomickú funkciu), alebo právnym poriadkom tolerovanej náhrady (alternatívy) k takej rodine, u ktorej je znakom simulácie to, že právni rodičia nie sú aj (spravidla pre prekážky majúce pôvod v zdravotnom stave niektorého z nich alebo i oboch, nie však pre stav objektívnej nemožnosti nimi zloženého páru počať nový ľudský život) rodičmi biologickými. Práve a výlučne s takto vytvorenou (konfigurovanou) rodinou sa potom spája i výchova detí v záujme ich privedenia na cestu vytvorenia vlastných trvalých životných spoločenstiev s potenciálom pokračovania rodov, z ktorých rodičia (či už biologickí aj právni alebo len právni v osobe osvojiteľov) vzišli a aj budovanie prirodzených vzorov pri vytváraní takýchto spoločenstiev (s nezastupiteľnými rolami otca i matky). Výplýva to tiež zo štandardného jazykového

ponímania pojmu (výrazu) „rodič“, ktorým sa tradične rozumie ten, kto v spojení s druhým partnerom opačného pohlavia prispel alebo je prinajmenšom schopný prispieť k narodeniu nového jedinca a generačnému posunu a relevantná právna úprava zámernie pracuje u osvojiteľov nielen so slovným spojením „rovnaký vzťah, aký je medzi rodičmi a deťmi“, ale tiež s požiadavkou na primeraný vekový rozdiel medzi osvojiteľom a osvojencom (oboma v záujme vybudovania takého simulovaného vzťahu, ktorý bežnými postupmi od biologického rodičovstva a ním založenej rodiny nebude rozpoznateľný).

30. Slovenské rodinné právo navyše spolupatričnosť rodiny založenej manželstvom umocňuje tiež požiadavkou buď na spoločné priezvisko rodičov, ktoré budú následne niesť aj ich deti (vrátane tých osvojených), alebo na rozhodnutie sa nimi už pri uzavretí manželstva (v prípade ponechania si oboma skorších priezvisk), ktoré z priezvisk bude priezviskom ich spoločných detí a súladnosť s takouto úpravou nepôjde docieľiť v prípadoch vykazujúcich znaky druhej totožnosti s tým z prejednávanej veci, v ktorých podržanie si každým z partnerov a neskorších osvojiteľov podľa cudzieho rozhodnutia jeho priezviska v spojení s „obdarením“ osvojeného dieťaťa priezviskom zloženým z oboch takýchto priezvisk narazí v štáte, ktorého sú osvojitelia občanmi na bariéru, ktorou je kategoricky formulovaná požiadavka na priezvisko jedného z rodičov.

31. Ak potom uznanie cudzieho rozhodnutia má po jeho uznaní slovenským súdom rovnaké účinky ako rozhodnutie vydané slovenským súdom, rozhodne nemôže byť „od vecí“ zaoberať sa v procese uznania tým, či by slovenský súd v rovnakej právnej situácii (pominúc hľadiská právomoci a ďalšie) taktiež návrhu vyhovel, alebo by mu v tom bránila zákonná (či dokonca ústavná) prekážka. Výhrada tzv. verejného poriadku tak slúži i ako prostriedok na zamedzenie obchádzaniu kogentných noriem vnútroštátnej úpravy, na ktorej rešpektovaní má zákonodarcu osobitný záujem.

32. Všetko už uvedené vyššie podľa názoru dovolacieho súdu platí, aj keď je tu tzv. leitmotív rozhodovania vo veciach maloletých detí, ktorým je ich najlepší záujem (tu porovnaj najmä čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa). Pri definovaní takéhoto záujmu síce možno prijať za základné východisko, že láskyplný partnerský vzťah bez ohľadu na pohlavie partnerov (u párov rovnakého pohlavia teda vymykajúci sa tradičnému ponímaniu rodiny) predstavuje pre dieťa a jeho pocit bezpečia lepšiu alternatívu než ústavná výchova a iné kolektívne formy starostlivosti a nesporne lepšiu aj v porovnaní s konfliktami poznačenou biologickou rodinou dieťaťa, najlepší záujem však nemožno zúžiť na tento jediný (hoc aj veľmi významný) aspekt, zvlášť ak prinajmenšom rovnaký (ak nie ešte podstatnejší) význam musí mať schopnosť výchovného spoločenstva v dieťati budovať prirodzené formy správania a takto aj prehlbovať to, čo by malo byť z pohľadu jeho úspešného etablovania sa „na trhu partnerských vzťahov“ v budúcnosti určujúce (čím sú už spomenuté vzory s rolami muža a ženy, resp. otca a matky, o ktorých úspešnom zvládnutí u partnerstiev rovnakého pohlavia možno skôr pochybovať).

33. Prekážkou v takomto nazeraní na problém podľa názoru dovolacieho súdu nemôže byť ani úprava z tých ustanovení medzinárodných zmlúv a Listiny, na ktoré sa odvolávali dovolatelia, a ktoré podľa ich názoru súd prvej inštancie nezohľadnil dostatočne a odvolací súd namiesto vytknutia mu takého opomenutia toto obrazne „pridupľovať“. Právo na osvojenie a za použitia argumentu právnej logiky „a maiori ad minus“ (od väčšieho k menšiemu) aj právo na uznanie cudzieho rozhodnutia o osvojení totiž nepatria medzi základné práva (čl. 3 ods. 1 Listiny), ale sú právami podliehajúcimi zákonným obmedzeniam vlastným jednotlivým vnútroštátnym právnym poriadkom, z ktorých v podmienkach Slovenskej republiky jedno reprezentuje práve úprava o možnosti spoločného osvojenia dieťaťa len manželmi (z povahy pojmu a inštitútu manželstva iba osobami rôzneho pohlavia). Neuznanie cudzieho rozhodnutia o osvojení nie je porušením požiadavky na rešpektovanie rodinného a súkromného života (čl. 10 ods. 2 Listiny a čl. 8 ods. 1 Európskeho dohovoru), nakoľko tu nejde o stav aktívneho zasahovania štátu, či niektorého jeho orgánu do rodinného alebo súkromného života dieťaťa alebo jeho osvojiteľov podľa cudzieho rozhodnutia (ako to, i keď len s odkazom na jedno z rozhodnutí Ústavného súdu Českej republiky uviedol už súd prvej inštancie), ale len o nepriznávanie mu výlučne na území Slovenskej republiky tých účinkov, ktorých priznanie by znamenalo vynucovanie si ich napriek neexistencii podmienok uznania (resp. dokonca za stavu existencie právoplatného rozhodnutia o neuznaní). Napokon tu nemôže ísť ani o porušenie práva nebyť diskriminovaní (čl. 14 Európskeho

dohovoru), keď v dôsledku založenia si navrhovateľmi v zahraničí inej než Ústavou preferovanej (tzv. tradičnej) rodiny a absolvovaní tam tiež procesu osvojenia maloletému G. v podmienkach Slovenskej republiky dosiaľ žiadne práva nevznikli a u navrhovateľov by nemohlo ísť o diskrimináciu, zrejme na báze sexuálnej orientácie, keď úplne rovnako ako oni by zrejme pri uplatnení podobnej požiadavky dopadol nezosobášený pár zložený z partnerov rôznych pohlaví (ak by sa tomuto podarilo docieľiť v cudzine vydanie rozhodnutia o osvojení a následne by sa na Slovensku domáhali jeho uznania).

34. Najvyšší súd preto v zhode s jeho trojčlenným senátom reprezentujúcim v tejto veci súd odvolací a tiež so súdom prvej inštancie považuje za správnu takú odpoveď na prvú z otázok položených dovolaním, pri ktorej uznanie cudzieho rozhodnutia o osvojení dieťaťa, ktoré si v zahraničí v súlade s tamajšími právnymi predpismi osvojili slovenskí štátni občania, ktorí sú osobami rovnakého pohlavia, sa prieči slovenskému verejnému poriadku [§ 64 písm. f) ZMPSP], pretože navrhovaný postup obchádza kategorickú slovenskú vnútroštátnu úpravu o možnosti spoločného osvojenia dieťaťa len manželmi (čl. I § 100 ods. 2 ZoR), teda mužom a ženou (čl. 41 ods. 1 Ústavy a čl. I § 1 ods. 1 ZoR). Vo svetle konštatovania o nedostatku zásahov do práva na rodinný a súkromný život a do práva nebyť diskriminovaný potom druhá otázka mala charakter otázky len akademickej (bez možnosti jej vecného zodpovedania) a ak toto neplatilo u otázky hľadajúcej odpoveď na pomer medzi výhradou verejného poriadku a rozhodovaním v najlepšom záujme dieťaťa, túto šlo úmerne okolnostiam posudzovaného prípadu zodpovedať (a zovšeobecniť) tak, že medzi uplatnením výhrady verejného poriadku a zohľadnením najlepšieho záujmu dieťaťa nie je priamy súvis, najlepší záujem dieťaťa však nemožno zúžiť na vytvorenie láskyplného výchovného prostredia, ale zohľadniť treba tiež schopnosť výchovného spoločenstva v dieťati budovať prirodzené formy správania (vzory s rolami muža a ženy, resp. otca a matky).

35. Dovolací súd vedený všetkými vyššie priblíženými úvahami preto podľa § 448 CSP dovolanie zamietol.

36. O trovách dovolacieho konania potom rozhodol podľa § 438 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku (zákona č. 161/2015 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení) per analogiam, keď šlo o konanie s povahou najbližšou konaniu mimosporovému a na použitie žiadnej výnimky zo zákonného pravidla nezistil dôvod.

37. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 5 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.